

ProDemos

Huis voor democratie en rechtsstaat

Grondwetpad

De wandelroute van het Haagse Grondwetpad beslaat 22 locaties. Locatie 23 tot en met 29

zijn eveneens gebouwen met een relatie met de Grondwet maar liggen op grotere afstand van Binnenhof en omgeving, extra te bezoeken voor

1. Hofplaats
2. Tweede kamer
3. Plein
4. Plein 4
5. Ministerie van Binnenlandse Zaken en

- Koninkrijksrelaties
6. Binnenhof - Torentje minister-president
 7. Binnenhof – Ridderzaal
 8. Binnenhof – Eremonument voor de Gevallen
 9. Eerste kamer
 10. Gevangenpoort
 11. Binnenhof – Treveszaal
 12. Kabinet van de Koning
 13. Huis van Van Limburg stirum
 14. Paleis Lange Voorhout
 15. Hoge Raad der Nederlanden

de liefhebber! ProDemos Binnenhof verzorgt rondleidingen, stadswandelingen en andere activiteiten rondom het Binnenhof: voor jong en oud, voor losse bezoekers én voor groepen

gen, stadswandelingen en andere activiteiten rondom het Binnenhof: voor jong en oud, voor losse bezoekers én voor groepen

16. Algemene Rekenkamer
17. Kloosterkerk
18. Voormalig Paleis Kneuterdijk/Raad van State
19. Huis van Van Hogendorp

20. Plaquette Heulstraat
21. Paleis Noordeinde
22. Oude Raadhuis

ProDemos Bezoekerscentrum
Het Bezoekerscentrum van
ProDemos verzorgt de
rondleidingen en
stadswandelingen.

De rondleidingen kunnen
gereserveerd worden via
het reserveringssysteem
(aanbevolen)

Bezoekerscentrum van
ProDemos

Hofweg 1 2511AA Den Haag
Telefoon: 070 757 02 00

E-mail: bezoekerscentrum@
prodemos.nl

ProDemos
Huis voor democratie en rechtsstaat

Plattegrond specificaties

1.Hofplaats

Tegen het oude gedeelte van het Binnenhof op de Hofplaats staat de Grondwetbank. Op deze 45 meter lange, glad marmeren bank staat artikel 1 van de Grondwet geschreven. In dit artikel worden het gelijkheidsbeginsel en het discriminatieverbod geformuleerd. Het artikel verwoordt een norm waaraan in ieder geval de overheid zich tegenover de burger dient te houden: het gelijk behandelen van gelijke gevallen.

2.Tweede kamer

Hoofdstuk 3 van de Grondwet gaat over de Eerste en Tweede Kamer. Samen vormen zij de Staten-Generaal. De Tweede Kamerleden worden rechtstreeks gekozen door het Nederlandse volk, de Eerste Kamerleden door de leden van de Provinciale Staten.

3.Plein

Dit is een plek waar drie artikelen uit de Grondwet regelmatig in de praktijk worden beoefend, te weten de artikelen 5, 7 en 9. Ofwel: het recht om petitie aan te bieden, het recht op vrije meningsuiting en

het demonstratierecht. Het Plein is buiten de weekeinden dan ook dagelijks gevuld met demonstranten en spandoeken.

4.Plein

Artikel 98 van de Grondwet regelt de dienstplicht. Er is nu geen dienstplicht in Nederland. Deze is 'opgeschort'.

5.Ministerie van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties

Artikel 98 van de Grondwet regelt de dienstplicht. Er is nu geen dienstplicht in Nederland. Deze is 'opgeschort'. De Grondwet laat hier ruimte voor, maar maakt het ook

mogelijk dat de dienstplicht in de toekomst weer wordt ingevoerd.

6.Binnenhof- torentje minister –president

In de ministerraad wordt het beleid van de regering besproken en vastgesteld. De minister-president is voorzitter van de ministerraad en minister van Algemene Zaken. De ministerraad komt elke vrijdag bijeen op het ministerie van Algemene Zaken in de Trêveszaal.

7.Binnenhof – riddersaal

De Ridderzaal is bekend vanwege zijn functie op Prinsjesdag. In

artikel 65 van de Grondwet wordt Prinsjesdag, de derde dinsdag van september, genoemd. Op die dag leest de koning of een plaatsvervanger in een gezamenlijke vergadering van de Eerste en de Tweede Kamer de troonrede voor.

8. Binnenhof - eremontument voor de gevallen

Tijdens de Tweede Wereldoorlog is onze Grondwet buiten werking gesteld. De Tweede Kamer en de Eerste Kamer kwamen niet meer bijeen; wetten bestonden nu uit de decreten en verordeningen van de door de Duitsers aangestelde rijkscommissaris Arthur Seyss-Inquart.

9.Eerste kamer

Generaal, het Nederlandse parlement. De artikelen 50 tot en met 72 van de Grondwet bepalen onder meer wie er mogen stemmen, hoe de verkiezingen van de Eerste en Tweede Kamer verlopen, wie er lid mogen zijn van de Eerste en Tweede Kamer en wat de taken van beide Kamers zijn.

10.Gevangenpoort

De Gevangenpoort stamt nog uit de tijd dat de macht in handen was van een kleine groep. Er was een rechtssysteem zonder

machtenscheiding. Een basisbeginsel van ons rechtssysteem nu is de scheiding der machten. De rechtspraak is onafhankelijk van het bestuur. In Hoofdstuk 6 van de huidige Grondwet is de rechtspraak geregeld. In artikel 114 is opgenomen dat de doodstraf niet kan worden opgelegd.

11.Binnenhof- treveszaal

Artikel 45 van de Grondwet stelt dat alle ministers samen de ministerraad vormen. In de ministerraad wordt het beleid van de regering besproken en vastgesteld

12.Kabinet van de koning
Het Kabinet van de Koning zorgt voor de ambtelijke ondersteuning van de koning bij de uitoefening van zijn staatsrechtelijke taken en fungeert als schakel tussen koning en ministers. De taken van het Kabinet liggen vast in het Koninklijk Besluit (KB) van 18 december 2003 (een KB is een beslissing die alleen door de regering en dus zonder medewerking van de Staten-Generaal wordt genomen).

13.Huis van Van Limburg Stirum

De Fransen trokken zich in 1813 terug uit Nederland. Op 20 novem-

ber nam het adellijke driemanschap Gijsbert Karel van Hogendorp, Frans Adam van der Duyn van Maasdam en Leopold van Limburg Stirum voorlopig het Algemeen Bestuur op zich.

14. Paleis lange voorhout
Het Paleis Lange Voorhout werd geruime tijd in de wintermaanden bewoond door koningin-regentes Emma, de vrouw en later weduwe van koning Willem II.

15.Hoge raad der Nederlanden

De Hoge Raad is het hoogste rechtscollege binnen de gewone rechterlijke macht in Nederland.

De belangrijkste taak van de Hoge Raad is de cassatierechtspraak op het gebied van het civiele recht, het strafrecht en het belastingrecht.

16.Algemene rekenkamer

De Algemene Rekenkamer is een Hoog College van Staat en heeft een onafhankelijke positie ten opzichte van de regering. Het college van de Algemene Rekenkamer telt drie leden. De taak van de Algemene Rekenkamer is om te controleren of de inkomsten en uitgaven van het Rijk kloppen en of het Rijk beleid uitvoert zoals het bedoeld is.

17.Kloosterkerk

Artikel 6 van de Grondwet stelt dat ieder het recht heeft zijn godsdienst of levensovertuiging vrij te belijden, maar dat aan deze vrijheid in de wet beperkingen kunnen worden gesteld. Dit gebeurt overigens alleen bij hoge uitzondering. Het artikel formuleert de basis van verdraagzaamheid en de door de Grondwet vastgestelde geloofsvrijheid

18.Voormalig paleis kneuterdijk/ Raad van state

De Raad van State is een Hoog College van Staat en heeft twee

taken: een adviserende en een rechtsprekende taak. Hij neemt, (grond)wettelijk vastgesteld, een onafhankelijke positie in. De Raad van State is de belangrijkste wetgevingsadviseur van de regering en de Eerste en Tweede Kamer.

19.Huis van Van hogendorp
Op 21 december 1813 benoemde Willem I Gijsbert Karel van Hogendorp in een commissie die een grondwet moest ontwerpen. De Grondwet, waarin onder andere de erfopvolging voor het Huis van Oranje was geregeld, trad op 29 maart 1814 in werking. Aan de basis van de nieuwe Grondwet

lag de 'Schets eener Constitutie' van de hand van Van Hogendorp (1809).

20.Plaquette Heulstraat

Deze herdenkingsplaquette herinnert ons aan de herziening van artikel 42 van de Grondwet in 1848, toen de macht van de koning werd ingeperkt ten gunste van de Staten-Generaal.

22.Oude raadhuis

In hoofdstuk 1, artikel 4 van de Grondwet is het actief en passief kiesrecht geformuleerd. Iedere Nederlander mag deelnemen aan verkiezingen. Hij mag zelf stemmen en gekozen worden. Hierop kunnen, bij wet bepaald, uitzonderingen worden gemaakt. In Hoofdstuk 3, artikel 53 van de Grondwet staat dat bij verkiezingen iedereen één stem mag uitbrengen en dat alle stemmen even zwaar tellen. Ook staat hier dat de verkiezingen geheim zijn.

21.Paleis Noordeinde

Hoofdstuk 2 van de Grondwet stelt wie en wat de regering is en doet. Nederland is een monarchie. De koning(in) is dus het staatshoofd. Hoofdstuk 2 van de Grondwet bestaat uit twee paragrafen. De eerste paragraaf regelt wie koning kan worden en hoe dat gebeurt via de regels van de erfopvolging. De tweede paragraaf, de artikelen 42 tot en met 49, stelt wat de regering doet en hoe zij wordt benoemd.

ProDemos
Huis voor democratie en rechtsstaat
Grondwetpad

Het Bezoekerscentrum is
geopend van maandag t/m
zaterdag vanaf 09.00 uur tot
17.00 uur.
Op feestdagen zijn we
gesloten.